

lifelynx.eu

Potrdili prvo reprodukcijo doseljenega risa Goruja, medtem v Romuniji ujeli tri nove rise za preselitev

Sporočilo za javnost

3. 2. 2020

Mladiča risinje Teje iz Male Gore so januarja letos odlovili, mu nadeli telemetrično ovratnico in ugotovili, da je mladič ženskega spola. Z genetskimi analizami so potrdili, da je oče mladiča ris Goru.

Populacija risa, ki si jo med drugimi delita Slovenija in Hrvaška, je trenutno izredno majhna in izolirana, njeni osebkki pa so med seboj zelo sorodni, zaradi česar ji grozi izumrtje. Stopnjo sorodnosti bodo v okviru projekta [LIFE Lynx](#) znižali z doselitvijo zdravih osebkov iz druge, neogrožene (karpatske) populacije. Prva od 14 risov, ki jih nameravajo vključiti v populacijo v Sloveniji in na Hrvaškem, sta bila risa Goru in Doru iz Romunije.

V letošnjem letu so sodelavci iz nevladne organizacije ACDB, partnerji projekta LIFE Lynx iz Romunije, ujeli že tri rise, ki bodo preseljeni v Dinaride. Dva risa bosta doseljena v dinarske gozdove v Sloveniji, en ris pa bo preseljen na Hrvaško, na območje Narodnega parka Paklenica na Velebitu. Rok Černe, Zavod za gozdove Slovenije, koordinator projekta LIFE Lynx: »Obe karanteni v Sloveniji sta pripravljene za sprejem novih dveh risov. Risa bosta prepeljana v Slovenijo, ko bodo znani rezultati vseh veterinarskih preiskav in urejena vsa potrebna dokumentacija.«

Za uspeh doselitve je ključnega pomena, da se geni doseljenih risov vključijo v populacijo. S pomočjo telemetričnih podatkov, fotografij s foto-pasti in genetskih analiz so potrdili, da je do tega že prišlo. Zabeležili so prvega potomca risa Goruja, risinjo, ki so jo poimenovali Mala. Goruja so aprila 2019 pripeljali iz Romunije v Slovenijo, 15. maja 2019 pa ga lovci in projektni sodelavci izpustili iz prilagoditvene obore v Loškem Potoku. Po izpustu je ris Goru prišel na območje teritorija risinje Teje na Mali Gori. Njunjo srečanje so zabeležili s pomočjo telemetričnih ovratnic, ki jih nosita oba risa. Do parjenja med Tejo in Gorujem je prišlo v obdobju njunega druženja v prvem tednu junija, ko samice evrazijskega risa sicer navadno že kotijo, Teja pa je mladiča skotila avgusta.

Risinjo Malo so sodelavci projekta z oddelka za Biologijo, Biotehniške Fakultete, Univerze v Ljubljani v januarju opremili s telemetrično ovratnico. Dr. Hubert Potočnik: »Risinji Mali smo nadeli telemetrično

ovratnico, da bomo lahko spremljali njeno gibanje po tem, ko se bo ločila od svoje mame.« Ker je Mala manjša, kot so običajno risi v tem času, ima tudi manjše možnosti za preživetje po tem, ko jo bo mama zapustila. Telemetrična ovratnica bo tudi omogočila, da bodo projektni sodelavci po potrebi lahko Mali s hranjenjem pomagali preživeti kritične mesece do popolne osamosvojitve.

S potrditvijo Gorujevega »očetovstva« smo dokazali začetek vključevanja dednine novo doseljenih karpatskih risov v genetsko osiromašeno dinarsko populacijo. To je ključnega pomena za reševanje težav, povezanih s sokrvjem (parjenjem v sorodstvu) v dinarsko-JV alpski populaciji risa in bo pripomoglo k preprečevanju njenega izumrtja.

Več informacij o projektu dobite na <https://www.lifelynx.eu/> in life.lynx.eu@gmail.com.

Kontakt za medije: Maja Sever, Zavod za gozdove Slovenije (maja.sever@zgs.si, 040 525 336).

Univerza v Ljubljani

